श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा - आचार्यद्वितीयवर्षम् (SEM-3)	**प्रश्नपत्रम् – ४**	
विषय: - साहित्यम् (अलंकारवर्ग:)	(CC-5.3.9. New & Old)	गुणा: - ७०
दिनाङ्क: -०७/१२/२०१८	*ग्रन्थ: चित्रमीमांसा*	समय: -१०.०० त: ०१.००

प्रथमान्विति:

प्रश्न: १ निम्नाङ्कितेभ्य: प्रश्नेभ्य: कमपि एकं ससन्दर्भं विलिख्यताम् । (०५)

(क) *(१) का नामचित्रमीमांसा ? प्रतिपाद्यविषयश्चक: ? निरुप्यताम् ।*

(२) अप्पयदीक्षितस्य सारस्वत: परिचयो देय: ।

(ख) निम्नालिखितयो: एकस्योत्तरं लिखत । (१०)

(१) चित्रमीमांसाया मतेन काव्यभेदान् स्पष्टीकुरूत ।

(२) चित्रमीमांसाया: अलङ्कारग्रन्थरूपेण मान्यता वर्तते सिद्धयतु ।

द्वितीयान्विति:

प्रश्न: २ कमपि एकं व्याख्यायताम् । (०५)

(क) *(१) भोजराजसम्मतम् उपमालक्षणम् ।*

(२) अधमकाव्यलक्षणं सोदाहरणं विवेचयन्तु ।

(ख) कमप्येकस्य समीक्षां कुरूत । (१०)

(१) उपमाभेदनिरूपणं सोदाहरणं उपस्थाप्यताम् ।

(२) लुप्तोपमा अष्टाविधा इति क्रमेण वर्णयतु ।

तृतीयान्विति:

प्रश्न: ३ द्वयोर्मध्ये एकस्योपरि निबन्धात्मकं परिचयो ददातु । (०५)

(क) *(१) अनन्वयालङ्कारस्य ग्रन्थानुसारेण विवेचनं कुरूत ।*

(२) उपमेयोपमाया: चित्रमीमांसानुसारेण भेदोपभेदं परिचयं दत्वा उदाहरणं लिखन्तु ।

(ख) अधोलिखितयो: एकस्य सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या । (१०)

(१) पितासमाराधन तत्परेण पुत्रेणपत्री तथैव तेन ।
पुत्रस्ततैवाधिकं वत्सलेन सतेन पित्रा पितृमानबभूव ॥

(२) उपमानोयमेयत्वं द्वयो: पर्ययतोयदि ।
उपमेयोपमा सास्यद् द्विविधैषा प्रकीर्तिता ॥

चतुर्थान्वितिः

प्रश्नः ४ निम्नालिखितयोः कस्याचिदेकस्य ससन्दर्भ व्याख्याकार्या । (०५)

(क) *(१) इन्दोरपिमृगाक्षीणां मुखेन्दुरतिरिच्यते ।*

निजरैः पीयमानोऽपि यः कदाचिन्नहीयते ॥

(२) बिम्बाविशिष्टे निर्दिष्टे विषयेयधानिह्नुते ।

उपरञ्जकतामेति विषयी रुपकं तदा ॥

(ख) निम्निलखितयोः एकस्य उत्तरं लिखत । (१०)

(१) स्मरणालङ्कारं दीक्षितमतेन विवेचयन्तु ।

(२) चित्रमीमांसानुसारेण रुपकालङ्कारं निरुपयन्तु ।

पञ्चमान्वितिः

प्रश्नः ७ केषाञ्चित् दशानामुत्तराणि एकैक वाक्येन देयानि । (१०)

(१) चित्रमीमांसायां कतिअलङ्काराणां विवेचनमस्ति ?

(२) किं लक्षणं चित्रकाव्यस्य ?

(३) ससन्देह कुत्र भवति ?

(४) 'उपमेयोपमालङ्कारस्य' लक्षणं किम् ?

(५) चित्रमीमांसायाः कर्ता कः ?

(६) काव्यस्य कति भेदाः ?

(७) ध्वनिकाव्यस्य लक्षणं किम् ?

(८) लुप्तोपमायाः कति भेदाः ?

(९) उपमा सामान्यलक्षणं कतिविधम् ?

(१०) रूपकस्य किं लक्षणम् ?

(११) 'गगनंगगनाकारं ' कस्य अलङ्कांरस्य उदाहरणमस्ति ?

(१२) मङ्गालचरणे कस्य वन्दना वर्तते ?

(१३) अतिशयोक्ति कदा भवति ?

(१४) अप्पयदीक्षितस्य केन सह विरोधः ?

(१५) इन्दोरपि . . . . पदे कोऽलङ्कारः ?

--००--